

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Videkre küldve:	
Helyben.	— fill.	Egy évre	18 kor. — fill.
Egy évre	10	—	—
Fél évre	5	Fél évre	8
Negyed évre	2	Negyed évre	4
Egy óra	1	Egy óra	1
Egy óra ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK IÁNOS.**

Felelős szerkesztő: **IJ. MÓRICZ PÁL.**

Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Szell Kálmán bukása.

Debreczen, jun. 15.

A politikai világnak is megvan a maga szenzációja. Szell Kálmán kormányelnök Bécsbe utazott, magával vivén maga és minisztértársai lemondását. A kormányparti sajtó siet czáfolni: a kormány nem mond le, bírja a korona bizalmát, a kormánypárt mint egy test, vezére mellett van (?); a kormányelnök utazása a szerbiai eseményekkel áll összeköttetésben. Ahoz azonban nincs már annyi bátorsága a kormány szócsöveinek, hogy a megdönthetetlen tényt: a kormány helyzete immár válságossá vált, a helyzetet tisztázni kell, keresni kell a kibontakozás útját-módját és a kormányelnök ez irányban is jelentést tesz őfelségének, — lehazudtolják.

Most már bizonyos, hogy a helyzet fordulóponthoz jutott. Az egységesnek hirdetett szabadelvű pártban is elégedetlenség mutatkozik, sürgetik ott is a kibontakozást. Tudják jól, a kormányelnöknek is biztos értesülése van, hogy a függetlenségi párt sziklaszilárdan küzd tovább a nemzet jogaiért és a maga álláspontjából hajszálnyit sem enged; kezdik belátni nemcsak a kormánypártban, de a bécsi körök is, ahonnan a független magyar kormány utasi-

tásait kapja és várja, hogy Szell Kálmán politikájával a passzív rezisztenciával nem lehet a válságot megoldani, nem sikerül a nagy kormánypártnak a katonai javaslatokat keresztülerőszakolni. — Katona pedig kell az államnak és ha Szell politikáját osztják, az esetben kilátás sincs még arra sem, hogy ez évben sorozhassanak.

A kibontakozást sürgetik tehát mindenfelől, de különösen a bécsi körök, ahol szintén meggyőződtek arról, hogy Szell beszélni tud sokat, igen sokat, de tenni annál kevesebbet.

Szell Kálmánnak ma már nincs kire támaszkodnia. A korona bizalmát kétszínű politikája miatt elvesztette; pártjában a meghasonlás, a bomlás processusai hetek óta tartanak, a megrendelt bizalmi szavazatokra épített terv is összedől: szóval megingott a talaj Szell Kálmán lábai alatt és süpped folyton, most már csak pár lépés választja el — a bukástól.

Magyarország sorsát ismét a bécsi Burgban intézik. Mit végzett Szell, még nem tudni. E pillanatban azonban mindenki, aki szíven viseli ennek az országnak sorsát, örömmel fogadná a hírt: Szell Kálmán bukását.

A katonai javaslatok, amint előre lehetett sejteni, válságot idéztek elő. A kormány maga is érzi azt a nagy er-

kölcsi erőt, melyet a nemzet rokonszenve kölcsönöz az ellenzék teljesen jogosult küzdelmének. — A többségi elv ért csupán nem lehet az alkotmányt kijátszani, a törvényt megszegni. A kormányelnök sorsa már akkor eldőlt, mikor elkövette azt a politikai erkölcs-telenséget, hogy magatartásával a nemzet jogos és törvénybe lefektetett kívánalmainak mellőzésével, semmibe vevésével belekergette az országot az ex-lex-be.

Az ellenzék adott módot, alkalmat a kormánynak, hogy az országot az ex-lex-től megóvja.

A kormány nem tett semmit. — Ahelyett, hogy az országot a törvénytelen állapottól megóvta volna, bizva a nagy többségben, az ország érdekeit feláldozta, belement az ex-lexbe, ahonnan szabadulni nem képes.

A kibontakozásnak most már csak egy módja van: Szell és a kormány bukása. És ennek be kell következnie. Ha ma nem, közeljövőben mindenesetre. Szell Kálmánnak utat kell engedni olyan férfiúnak, ki nem ragaszkodik csupán hiúságból a kormányelnökséghez, a ki nem zárkózik el attól, hogy a nemzet jogos követeléseit teljesítse.

De bárkire essék is a korona bizalma, az bizonyos, a függetlenségi párt mostani jogos magatartását azzal

Hogyan kell rosszul öltözködni?

Irta: **Hajnal Mihály.**

Egy kis esztétikai érzékkel még olyan dolgot is széppé vagy legalább elfogadhatóvá lehet tenni, a mely különben nem felel meg azoknak a szabályoknak, amelyeket európai ember magának a szépről alkotott. A furcsa formájú kalap, a bő utazó köpeny, a legrosszabb öltöny is jól állhat, nem sérti a szemünket, ha az, a kinek a testét fűdi, „jól” tudja viselni. De viszont a legszebben készült tárgy is bántóan ötlük szemünkbe, ha nincsen helyén, vagy ha nem jól alkalmazzuk. Az elegáns, kifogástalan ruha is némely emberen úgy áll, mintha az illető „ágról szakadt” volna. Talán sokan nem fogják ezt a kifejezést sem szépnek tartani, nagyon közönséges, pedig olyan erőteljes, sokat mondó kifejezés, a melyet a nagy művelt nemzetek akármelyike megirigyelhetne tőlünk, szegény, kicsi nemzetől.

Ennek dacára azt hiszem, hogy nem ragaszkodik senkinek sem a becsvágyó után, hogy őt embertársai ágról szakadtnak

nézzék és mégis akad elég ember, aki furcsa megtévedésből szinte ambíciót helyez abba, hogy rosszul öltözzötnék tartsák, mert abban a halfölfogásban él, hogy a gondos, választékos öltözködés egy fogalom a piperkőcködéssel, a léhasaggal. Az ilyeneken meg esik, hogy csupa kölönczködésből, vagy hogy senki dandynak ne nézze, a rossz öltözetben választékos és ezzel állítanak ki maguknak minden hatósági okmánynál megbízhatóbb izlésszegénységi bizonyítványt.

A legegyszerűbb és bizonyára a legkönnyebb, ha az ember arra törekszik, hogy a nadrágon kezdje, hogy ezt a ruhadarabját minél alaposabban összegyűrje. Üljön mindig egymásra vetett lábbal, hogy különösen a térd alatt, ahol legjobban látszik, a nadrág sohase legyen sima, hanem bő és lehetőleg rendetlen ránczokat vessen. Levetés után az ilyen ruhadarabot nem szabad fölakasztani, vagy éppen présbe tenni, a hol valahogy a ránczok elsimulhatnak, hanem csak dobjuk akárhova. Aztán ne igen válogassuk a ruháinkat, hanem hordjuk addig ugyanazt az öltönyt, nemcsak a nadrágot, a mig csak lehet. Persze éjjelre ne szedjük ki a zsebeinkből semmit és napközben is minél több és minél nehezebb

tárgyat tömjünk beléjük, így leghamarabb elveszti a ruha a formáját. Ha már hozzá szoktunk a levetett ruha fölakasztásához, a kabátot ne a akasztójánál fogva, összehajtván, csüngesszük föl, hanem úgy a gallérjánál, a mellényt tegyük a tetejébe, persze minél hanyagabban. Arról sem árt gondoskodni, hogy a ruha ne kerüljön mindjárt a szekrénybe, hanem hadd lógjon nyílt helyen, ahol szabadon lepheti a por, hogy minél többet kelljen kefélni, mert ez is segíti ám a ruházatot rontani és koptatni. A milyen hasznos és föltétlenül szükséges a gondos keféelés, éppen olyan ártalmas és kártékony a tulsok és erőszakos surolás a kefével, a mi a tisztaságot a legkisebb mértékben sem mozditja elő. Sohasem volna szabad a ruhát többet háborgatni a kefével, mint a mennyit a tisztartartása megkövetel, a port legcélszerűbb kiporolással eltávolítani.

A ki rosszul akar öltözködni, ruháját minél gyorsabban tönkre akarja tenni, ha már rászánja magát, hogy egyszer-mászor más öltönyt vegyen magára, eltevés előtt ne tisztítsa ki a ruhát a portól, hanem akassa úgy, a hogy a testről lekerült, valami sötét szekrényben ne szellőztesse, ne poroltassa, mert a szegény ártatlan molyoc-

szemben sem adja fel, csak az esetben, ha a katonai javaslatokat visszavonja, avagy jelentős, nagy nemzeti vívmányokat, amelyekért az ellenzék mostani küzdelme is foly, ad az országának.

Loránt József.

Telepítés Erdélyben.

Irta: Nagy István kémeri ref. lelkész.

A „Debreczen“ június 6-iki száma foglalkozik e tárggyal „Telepítés Németországból hazánkba“ czímen.

Tíz és félévig laktam Erdély közepében. most is nemzetiségekkel keresett vidéken lakom. Sokat töprengtettem sőt emésztődöm ma is hazánk, közelebről az erdélyi magyarság sorsa felett. Eléggé ismerem azt. Tudom az okát a pusztulásnak, a magyarság folytonos enyészésének, a nemzetiségek azon arányban előnyomulásának. Ha már a Nagy Alföld magyarságának egyik lapja e kérdést felvetett: halljon többet is véreinek omlásáról, hazája egy részének közeledő elvesztéséről a kemény, büszke, alföldi magyar! Hátha szívébe nyíllalna a hazafi fájdalom — úgy hogy cselekvésre buzdulna?

Hát úgy vagyunk! A magyar intelligens osztály, és pedig minden téren: társadalmi szervezkedés, országkormányzás, egyházépítés terén, legszélső felbuzdulásában nagyot iszik, hosszasakat dikeziözök, szörnyűségeken fogadkozik, de egy kapavágást a közért nem dolgozik; zöld és fehér asztalnál elzengett füres mondásokkal minden tartozását a közjónak lefizette; aztán fut, hogy a közből magát gazdagítsa. És ha talán akad bolond, a ki kötelességet, szavait, fogadalmait komolyan vegye és a közjót mellétekintetek nélkül munkálja, azt a magyar

kákat, a melyek jó puha, meleg fészket találnak az ilyen ruhában, a szellőztetés, a poroltatás háborgatná. Hadd maradjon a por benne a ruhában.

Ez áll a kalapra és különösen a selymes czilinderkalap és claue-ra nézve, mely utóbbit leggyorsabban tönkre lehet tenni, ha begyömöszöljük az olyan czélszerűtlen alakú, lapos dobozba, a minőt a kalapkereskedő az olcsó holmival szállít.

A rossz öltözködésnek azonban van ezeknél sokkal radikálisabb, könnyebben és biztosabban célra vezető módja: Csak olcsó holmit kell venni, ma itt, holnap ott. Czípőt, ruhát ne csináltassunk mérték szerint, mert az ügyes iparos készítménye bizonyos ideig jól fog állni és disztíngáltabb külsőt kölcsönöz a viselőjének. Készen vett ruhát viseljük szakadatlanul, változás nélkül. Aki ezért fukarnak nevezne, annak bátran azt felelhetjük, hogy az öltözködésnek ez a módja sokkal drágább, mintha az ember jó minőségű tárgyakért illendő árat fizet, mert a készen vett silány holmi nemesak rosszul áll, nemesak hogy már új korában rosszabb szint mutat, mint más jó ruhadarab, ha már el van viselve, hanem sokkal rövidebb ideig is tart, sokkal gyakrabban kell bevásárolnunk és ha az év végén a ruhaszámlánk összegét összevetjük a nem dandykedő, de rendesen és gondval öltözködő embertársunkéval, a számok csalhatatlan sora be fogja igazolni, hogy a hanyagult ruházkodó többet, jóval többet költött ezen a czímen. A legolcsóbb husnak sem olyan hig a leve, mint amilyen hig és silány, olcsó ruha lehet az a kalap, öltöny, keztyű, fehérnemű vagy akármí.

intelligens társadalomban minden bizonynyal, eszközök és válogatása nélkül lehetlenné teszik.

A magyar intelligens társadalom hihetlenül lelkiismeretlen, vérszopóan önző. Hogy vámpyr módjára vérét szívja annak a testnek, melyért a nyilvánosság előtt, olyan szépen zeng, ennek a történetét ha majd megírják, épen olyan képet festhetnek róla, mellette a szegény nép nyomoruságáról, mint a magyar nemzetnek leszomorubb korszakairól, akár 2-ik Endre, vagy a nagy Hunyadi János, úgy a mohácsi vész istentelen utairól, koldus, inséges népéről.

Ez így van e szerencsétlen hazában mindenütt. De az Alföld gazdagabb, értelmesebb, e két ok miatt öntudatosabb népe nem érzi ennek súlyát annyira, mint a felvidéki, így az erdélyi szegénység és kevésbé felvilágosult magyar nép.

Hogy ezt miképpen kezelik azok, kiket az alkotmány épen a közönség védelmére állított be, erről talán egy más cikkben szólok. Most magáról az erdélyi népről.

Ha valaki szereti még hazáját, fáját, a szíve elszorul a szomorú látványra, mely az erdélyi magyarság nyomról nyomra való eltűnését, a szász és oláh faj hódítását tarja szemé elé. A magyarság fogy beolvadás (a szimilálódás) és elszegényedés, ennek miatta kivándorlás útján.

Sem a szász, még a végtelen alacsony kulturájú oláh sem olvad be, hanem a magyar igen. Valami elesüggesztő, kétségbeejtő tulajdonsága a magyarnak a fajjal nem gondolat, a nemzeti önérték, faji büszkeség hiánya. Sírni, jajgatni szerettem volna az ez ellen folytatott küzdelem sikertelensége felett; meg az utolsó itélet angyali harsonájával kiáltani azoknak a fülébe, a kiknek társadalmi vagy hivatalos állásokban a népre befolyásuk lehet, hogy a legvégső erőfeszítéssel aljanak ellent a magyarság eloláhosodásának.

A jól öltözködő ember nagy súlyt helyez lábfejére, elegáns, könnyű és kényelmes alakot keres, jó minőségben. A ki rosszul akar öltözködni, ennek az ellenkezőjét tegye, ne szabasson magának czípőt mértékre, hanem vegye készen a legközelebbi sarkon. A czípő szorít, vagy nagyon is tág, szóval rosszul esik benne a járás. de rosszul is áll, nincs meg a lábhoz simuló könnyed formája, mint a jó suszter munkájának. Hiszen szemesé a világ, az ilyen czípő pedig okvetlenül szemet, már tudniillik tyukszemet tör a lábon és ezért is ajánlatos a választékosan rosszul öltözködő embernek. Ha az ilyen czípő bő, szögletes czípőt gondatlan cseléddel, rossz fénymázzal úgy viksoltatjuk, hogy a sárna mázolja rá a suvikszot, elértük a rossz czípő ideálját, amelynek a bőre kemény, ránczos, töri a lábat és a ránézőre is a lehető legrosszabb benyomást teszi.

A rendes, jó öltönyök fontos kelléke a szép, kifogástalan fehérnemű és az öltöny színéhez, különösen a mellényhez illő nyakkendő. A rosszul öltözködő ember ideálja az legyen tehát, hogy az ingmell ne simuljon egyenesen a mellény alá, hanem hol az egyik, hol a másik széle kicsuszszék alá. Frakkhoz vagy olyan kicsiny legyen a mellény kivágása, hogy az ingmell egyáltalán nem látszik, vagy olyan mély legyen, hogy az ing ne állhasson rendesen. Rosszul dolgozó, olcsón tisztító kezébe kell adni az inget, gallért, kézelőt és nem szabad sok inget készen tartani, hanem mindig akkor futtasunk a puczerájba, ha már kell a fehérnemű, mert így még jobban elrongyolják és tönkre teszik. A rosszul öltözködni szerető,

De a mint a köznép érzéketlen a nemzeti veszedelem iránt, úgy a vezetők hidegek véreik megsemmisülése iránt. Hibás mind a köznép mind a vezetők.

Az erdélyi nép, mely az oláhtól az 1848-49 borzalmas pusztulásait, vérengzéseit elszenvedte, sokkal kevésbé gyűlöli az oláhot, mint a magyarországi. Ez nekem Erdélyben letelepedésem után azonnal feltűnt. Erdélyben a hol a magyar és oláh él vegyesen, még mindig a magyarság kezén van a földbirtok túlnyomó része; ez a termelő osztály; ez látja el az oláhságot kenyérnek valóval: ez ad neki munkát, tehát keresetet, ez tartja annak egy számot tevő részét, mint cselédet, egyszóval a magyarság a fenntartó elem. És mit látunk!? Az sem gazdája, sem munkaadója kedvéért, sem üzleti érdekeiért, melyek mind őt kötik a magyarsághoz — meg nem tanul magyarul, hanem megtanul az ő kedvéért a magyar-oláhtól. A „magyar“ papot oláhtól megszólítani és ha az oláhtól nem tud, a miatt neheztelni elég vakmerő az oláh. A magyar pedig — köznép és ur egyiránt! töri az oláh gyelvet szinte aggódó sietséggel, udvarias-sággal kezd vele oláh beszédet; kezd még a magyarul teljesen jól beszélő oláhtól is; az oláh soha magyarul. Ha kerdeztem a magyart e miatt, csak bamban nevetett.

Annyira nem törődik a magyar a faj fenntartásával, hogy kalvinista magyar uríember (jegyző) oláh származású, de előbb kalvinistává, majd érdekből r. katolikussá lett nőt vévén feleségül, ő maga fiával — ugyancsak érdekből, a közelfekvő nagyenyedi iskola jótéteményeiért — még megmaradt némileg református magyarnak, de lelke, a család szelleme, társalgási állandó nyelve, vallása valóságos oláh. — Annyira nincs a magyarban ellentálló képesség, hogy p. o. egy leányegyházamban — eltekintve a már rég eloláhosodott törzslakos magyaroktól — szoboszlói, mezőturi, körösladányi

soha se viseljen olyan inget, a melyen a gallér és kézelő rá van varrva, mert a lezsedhető gallérú és manzsettás inget tovább lehet viselni és alaposan bepiszkítani úgy, mint azt a hanyag öltözködés megköveteli. A gombok izléstelenek legyenek, esetleg silány, olcsó utánzattal a divatos inggomboknak.

Határozottan izéstelen, és a rosszul öltözködés egy ügyes módja az mikor az ember olyan ruhát visel, a mely nem illik egyéniségéhez. A kis termetű, zömök emberen például a széles koczkás vagy nagyon széles csikkal bíró ruha, a magas termeten a hosszú, függőleges irányú sáv a lehető legrosszabb benyomást kelti. A szín megválasztására egyáltalán mindig ajánlatos súlyt fektetni, mely az az öltöny, a mely X-en nagyon szépen és jól fest, Y-nak már rosszul állhat, más szín kell a különböző alkalommal viselt ruhához és természetesen más szint követel a férfiruházat, mint a női toalet.

Az eddig elmondottakkal, azt hiszem, eléggé bebizonyítottam, hogy nemesak a megjelenés kifogástalan volta követeli meg a jól öltözködést, hanem a takarékoság is és a ki a ruhájára nem fordít kellő gondot, az a szó legszorosabb értelmében az ablakon dobja ki a pénzét. A rossz ruházat e mellett kényelmetlen és egészségtelen is nem ritkán. Ruházatunk megérdemli, tehát azt a kevés fáradságot és gondosságot, amelyet közepes igények mellett megkövetelhet már azért is, mert a jó ruha hozzátartozik a test kellő ápolásához, a mit pedig egyetlen józan gondolkodású, művelt embernek sem szabad elhanyagolnia.

jó magyar telepeknek egy sarja, egy legény egy oláh lánnyal állt össze minden kérelem, fenyegetés daczára.

Ebből, de maradékaiból már bizonyosan oláh lesz. — Így van az egész vonalon. — Eröss, jó magyarok a tisztán élő székelyek, ezek közül is főképp a háromszékiek, mert az udvarhelymegyei és csiki székelyek szegények.

És a vezetők!? . . . Majláth püspök rendeletet adott ki — (azt hiszem jó magyarok tudjátok ezt ti is ott a szép Alföldön!) hogy hivei református templomba menni ne merészeljenek, hanem ha a községben nincs kath. templom, inkább az oláhba járjanak.

Tudunk esetet, melyben 900 lelket számoló magyar egyháznak fényesen fizetett 2 papja egész héten átal, meg vasárnap délután, a templomnak felé se nézett, mellettök a szász és oláh papok a leglelkiosmeretesebb gonddal örködnek nyájuk felett. — Egy másik, már jó részben eloláhosodott népnek gazdagon fizetett és elgazdagodott papja már nem is lakik falujában, hanem beköltözött a szomszéd városba. — Lehet-e hibáztatni azt a szászt és oláht, ha ezeket felhasználva a zavarosban markába kaczagva halász a maga számára a magyarok nyájából. Keserű bánatba merült lelkem, amióta ez állapotokat megismertem, ezekből a magyar nemzetnek talán nem is lassu, de mindenesetre biztos enyészését látja.

Most ugyanazt az éhetetlenséget mutatja a magyar nép vagyona kezelésében is, valamint ugyanazon lelkiösmeretlenséget az intézők a magyarság támogatásában.

A szász az erdélyi magyarnál értelmesebb, józanabb, takarékosabb, élelmesebb (pedig az erdélyi magyar viszont az alföldinél a szükségtől kényszerítve, tanítva, ismét élelmesebb), aránylag a földbirtok mennyiségét tekintve, a szász az alföldi magyarságnál is gazdagabb, pénzesebb, mert élelmesebb és takarékosabb. De már az oláh mindezekben mélyen alatta áll a magyarnak. Már most ha tudjuk, hogy a vegyes községekben — mert ez ma még úgy van — a kis birtokokat még mindig a magyar gazdák veszik az oláhoktól és nem megfordítva, mégis nemcsak a szász, hanem az oláh is nyomul a magyarságba, terjeszkedik annak a rovására, keserű lélekkel máshova is kell fordulnunk az ok kutatásában. — Nem is nehéz ezt megtalálnunk a magyar gazdaságban és kormányunk eszeveszett nemzeti politikájában.

A szásznak magának is lehet pénze nagy birtokok vásárlására, de jöhet bőven Nemtországából is, az oláhok midőn nagyobb birtokokat vásárolnak, pénzintézeteik és külföldi pénz segédelmével teszik azt. A magyar nagyobb birtokok megmentésére sem magyar pénzintézeteknek, sem a kormányknak nincs pénze.

Így jutnak az erdélyi nagyobb magyar birtokok szászok és oláhok kezére . . . Pedig a fenyegető előnyomulás ezek után folyik.

Le roi est mort, vive le roi!

Franciaország a szellemes mondások hazája. Sokszor a szivtelen szellemességé is.

Egy ilyen szellemes mondás valósult meg ma a szomszédunkban — a maga rideg, szivtelen voltában.

Le roi est mort, vive le roi!

Vérbe fagyva fekszik a telkonczolt királyi család, a nép, a hadsereg öröm ujjongva járja az utcákat s élteti az új királyt.

„Meghalt a király, éljen a király.“

Nem tartozom azok közé az emberek közé, a kik nagy tragikumokat hangzatos frazisokkal siratnak el, s nagy szavakat dobálnak az emberek közé; de most szeretnék kitalálni olyan szót, a melynek hallatára megsibbadjon az emberek ereiben a vér, és éreznék át a borzadályát annak, a mi a szomszédunkban történt.

Mert ez az esemény más is volt, mint egy király gyilkosság.

Király gyilkosság nem egy volt a történelemben. Tanítjuk a történelemből az angol, a francia király megöletését, az orosz uralkodók végzetét, melyről szintén egy szellemes francia csinálta ezt a sikerült bon mot „király gyilkossággal mérsékelt absolutismus.“

De ez a gyilkosság mégis más valami. Legalább ha a körülményeket vesszük figyelembe.

Az angol és francia király gyilkosság egy szabadságért küzdő népnek végső tette volt.

Az orosz uralkodói gyilkosságoknak is ez a jellege.

A szerb: a királyi ház iránti gyűlöletnek vad, durva kitörése volt.

És ezért itélendő meg más szempontból.

Nem kutatom milyen volt Sandor, mint ember, milyen volt Draga; mint ember. Uralkodó volt mind a kettő. Népe, hadserege felesküdt neki.

Nem jól vezette az ország ügyeit, elkeserítette a népet . . . hadsereget . . . Jól van.

Nem tartotta méltónak népe a trónra. Helyes! Mit kellett volna tenniük. Ott van ezer példa a világtörténelemben. Vannak detronizáltak, elűzött uralkodók. Üzzék el, tegyék le, fosszak meg attól a tróntól, a melyre nem való és ne törjenek orgyilkosok módjára reá éjjel egy védtelen emberpárru s ne vigyék azt a mézárszékre, mert bármily alak volt is az az uralkodó ott a trónon, az a brutálisan kiontott vér tisztára mossa őt s benne nem látunk mást, mint egy szerencsétlen áldozatot s a népben pedig a mely ilyet véghez vinni képes a vadállatok tömegét.

Bizony rosszul csinálták ezt meg.

Vannak az emberek között, a kik még nem képesek ön maguk sorsukat intézni. Az ilyen részére a társadalom elveszi az önálló rendelkezési jogát s gyámot rendel feléjük! A történelemben is el van ismerve, hogy vannak kiskoru népek. Ha már vannak nagy hatalmak, kik az országok sorsára ügyelnek, ha már vannak béke bíróságok, szövetségek, amelyek mind a békét, a nemzetek jólétét hirdetik fennszóval, ugyan miért oem állítanak fel egy nemzetközi gyámintézményt is, a mely az ilyen kiskoru nemzetekre felügyelne s megakadályozná, hogy oly tetteket kövessenek el, a melylyel férfi fejlett korokban majd szégyellenek,

Bármit vétett is az a kiirtott dinasztia, szolgált bár reá még erre is, amit vele tettek, de maga a szerb nép a nemzet nem szolgált arra reá, hogy egy pár elvadult fia ily rémtettel szennyezze be nevét.

De hát: historia est vitae magistra. Tanuljuk a históriát, de tanulni nem tanulunk belőle semmit.

NAPI HIREK.

Szabad liceum Debreczenben.

A szabad liceum eszméje tegnap testet öltött városunkban is. — Négy kiváló közművelődési testület, a Csokonai-kör, a tanári-kör, az orvosgyógy-

szerezőegyesület és a Gönczy-tanítóegyesület képviselői gyűltek tegnap össze és kimondták, hogy megbízók nevében megalakítják, fentartják és nevezik a szabad liceum intézményét. Az értekezleten Géresi Kálmán főigazgató elnökölt, a szabad liceum munkaprogramját és szervezetét dr. Jászi Viktor jogakad. tanár adta elő, melyet az értekezlet beható vita után elfogadott. Az értekezlet tagjai azonnal kinyilvánították magukat a szabad liceum fenntartó nagy bizottságának, elhatározták, hogy fölkérik elnökül P u k y Gyula főispánt, egyuttal megválasztottak egy intéző bizottságot, a melynek tagjai Aczél Géza, dr. Jászi Viktor, dr. Kardos Albert, Kenézy Gyula és Kozma László.

A debreczeni jótékony nőegylet közgyűlése.

A debreczeni jótékony nőegylet tegnap délután 3 órakor tartotta évi rendes közgyűlését Veressné Szathmáry Teréz urasszony elnöklésével. A közgyűlést megnyitván az elnök, a titkár felolvasta az elnöki jelentést, mely hűen beszámol az elmúlt év munkásságáról. Ezen munkásság kiterjedt az árvaházra, a szegények segélyezésére, a nőipariskolára, a téli hónapokban a népkonyhára és legujabban a naponkint nagyobb üzemnek felmutató szövőipariskolára. Az elnöki jelentés bemutatása után Szücs Kálmán pénztáros terjesztette elő a bevételeket és kiadásokat, valamint az 1903. évi költség előirányzatot. A pénztárosnak az egylet a felmentést megadta. Két indítvány is került a közgyűlés asztalára, melyeket a közgyűlés egyhangulag elfogadott. Tekintettel ugyanis a nőegylet nagy kiadására, a közgyűlés a tagsági díjat 6 koronára emelte fel és az utazásként való gyűjtésre vonatkozó javaslatot helybenhagyta. S. Szabó József tb. titkár köszönetet mondott a tisztuk buzgó munkásságaért. A közgyűlés Veres Pálné szobrára ötven koronát szavazott meg. A közgyűlés végén Koncz Ákos titkár Veressné Szathmáry Teréz elnök érdemeit méltatva a közgyűlés köszönetét fejezte ki lankadatlan buzgóságaért. Ugyancsak a titkár meleg szavakkal üdvözölte bizáki P u k y Gyuláné v. tagot, ki miután ismét Debreczenbe költözött, szíves készségét fejezte ki arra nézve, hogy a nőegyletet üdvös működésében támogatni fogja. A közgyűlés az elnök éltetésével véget ért.

A Hortobágy öntözése.

A földmívelésügyi miniszter régebb idő óta tervezi a Hortobágy öntözését. A miniszter terve nemcsak papiroson van, de a valóság felé is közeledik. A város a miniszter óhajára a Hortobágyon átengedte már azt a területet, melyet a próba öntözés céljaira kijelöltek és kértek. A miniszter azonban nem elégszik meg tisztán a Hortobágy öntözésével, annak határát és környékét is öntöztetni akarja. Egy öntözési társulatot óhajt létesíteni. A próbaöntözést egyidejűleg kezdik majd meg a Hortobágyon kijelölt terület öntözésével. A Hortobágy környékén azonban még nincs kijelölve a próbaöntözésre szükséges terület és evégből ma érkezik városunkba a földmívelésügyi miniszterium két műszaki tanácsosa. A miniszteri kiküldöttek délután Vinnay

Géza kulturfőmérnökkel a Hortobágyra mennek, hogy a környéket megszemléljék és a próbaöntözéshez szükséges területet kijelöljék.

A siketnémákat gyámolító egyesület gyűlése.

A siketnémákat gyámolító egyesület tegnap tartotta első gyűlését Puky Gyula főispán elnöklésével. Az ülés egyetlen tárgya a belügyminiszter által módosított alapszabály felolvasása volt, a melyet a tagok tudomásul vettek. Az alakuló és tisztikart választó gyűlés június 21-én délelőtt fél 11 órakor lesz a városháza kis tanács termében.

Esküvő.

Györgyei Jenő földbirtokos e hó 24-én d. e. 9 órakor esküszik örök hűséget a Deák Ferencz-u. izr. templomban Falk Aliczenak, Falk Lajos kedves leányának.

Hortobágyi juhvásár.

A városi tanács felterjesztésére a földmivelésügyi miniszter a június 18-iki pusztai juhvásár megtartását engedélyezte.

A törvényszéki elnök Szoboszlón.

Dr. Szücs Miklós, a debreczeni királyi törvényszék elnöke négy napig Hajdu Szoboszlón időzött s az ottani királyi járásbíróóság ügyvezetését vizsgálta felül. — A vizsgálatról felvett jegyzőkönyv következőleg szól: „A vizsgáló elnök a tapasztalt rend és a bíróság kitünő színvonalának állandó fenntartása körül tanúsított buzgalom felett úgy a járásbíróóság vezetőjének, valamint a bírónak és az egész hivatali személyzetnek elismerését nyilvánította.”

Értesítés.

A polgári fiúiskola legelső nyilvános vizsgálatát, évvizsgálóját egybekötve a jutalmak kiosztásával e hó 17-én szerdán d. e. 9 órakor tartja meg a kereskedelmi tanintézet dísztermében. A vizsgálat közben tartandó szünet alkalmával megtekinthetők az új iskola tantermei, berendezése s a tanulók rajzai és dolgozatai. E vizsgálatra t. szülőket, tanügybarátokat és érdeklődő nagy közönséget szívesen látja és tisztelettel meghívja az Igazgatóság.

Öngyilkosság 26 fillér miatt.

A büdszentmihályi postamesterő a múlt héten öngyilkosságot követett el. A pénztárban a vizsgálat alkalmával 26 fillért találtak, miért is a nagyváradai postaigazgatóság utasítására a postamesternét felfüggesztettek. A postamesterné emiatt a Tiszába ugrott, ahonnan már csak holttestét fogták ki. A szerencsétlen nő iránt általános a részvétel.

A katonaság ruházata.

A közös hadsereg és a honvédség a vitorlavászonból készült nyári nadrágot, a melyet eddig csak a kaszárnyában és a gyakorlaton volt szabad hordani, ezután viselheti a városban is. A hadügyminiszter uryanis megengedte, hogy nyári időben a meleg posztó nadrág helyett szabad viselni a vászon pantallót szolgálton kívül is,

Halálozás.

Földesi Nagy Sándor Debreczen szab. kir. város volt tisztviselője és 1848-49-iki

honvédhadnagy, f. hó 13 án életének 76-ik évében elhunyt. Hült tetemei, f. hó 15 én d. u. 3 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint az Ótmalom-utca 4. számú háznál tartandó gyászima után, a Szent-Anna-utcai temetőbe örök nyugalomra tétetni.

Az Emke fiókjának közgyűlése.

Az Emke debreczeni és hajdumegyeyi fiókja tegnap délelőtt tartotta évi közgyűlését a városháza nagytermében. Simonffy Imre alelnök nyitotta meg a közgyűlést. Simonffy Imre alelnök bejelentete, hogy gróf Dégenfeld József a fiókegyelet elnöke és Karap Mór a fiók alelnöke, ezen tisztségükről lemondván és ismételt felkérésre sem voltak hajlandók azt elfogadni. A midőn ezt sajnálattal kijelenti, indítványozza, hogy a lemondott elnöknek és alelnöknek szavazzon a közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet. Az indítványt egyhangulag elfogadták, úgy Dégenfeld Józsefnek, mint Karap Mórnak jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak. Ezután Bészler Károly pénztárnok a múlt évi pénztári forgalomról tett jelentést. Bevétel volt 5446 korona 36 fillér, kiadás 1147 korona korona 33 fillér. Ezután a tisztújítást ejteték meg. Elnökül egyhangulag Simonffy Imrét az eddigi egyik alelnököt, alelnökkül Kovács József polgármestert és Veszprémy Zoltán vármegyei főjegyzőt választották meg. — Pénztárnok lett Bészler Károly, ellenőr Roncsik Lajos. Jegyzők: Péter Gábor és Dalmy Barna. A helyi választmányt, hol hat üres hely volt, a következő tagokkal egészítették ki: Oláh Károly, Erős Lajos, Körner Adolf, Kozma László, Csurka István és Czeglédy Mihály. Vidéki választmányi tagok lettek Kiss Ferencz ref. lelkész (P.-Ladány), ifj. Csapó István (Földes), Adler Sámuel takarékpénztári igazgató (Hajdu-Szoboszló.) A tisztújítás után a jövő évi költségvetést állapították meg és ezzel az ülés véget ért.

A felfüggesztett gyámpénztárnok fegyelmi ügye.

A felfüggesztett gyámpénztárnok fegyelmi ügyében Kovács József polgármester a vizsgálatot befejezte. A polgármester a vizsgálatról felvett jegyzőkönyvet véleményezés végett kiadta Ábrahám László főügyésznek.

Hírek az anyakönyvi hivatalból.

A helybeli állami anyakönyvi hivatalban a hét folyamán házasságot kötöttek: Mózer József—Vaskó Juliánna, Fodor Pál—Szabados Mária, Standori Lajos—Szepesi Erzsébet, Rostás János—Balogh Mária, Matei Miklós—Gábel Vilma, Kaszás István—Harangozó Erzsébet, Kun Sándor, Hevesi Zsuzsanna. Összesen 7 pár.

Ugyanezen idő alatt a következő halálozási eseteket jeleltették be: Keszai Emilia 1 hónapos, Debreczenszky Gyula 9 hónapos, Propper Aranka 26 éves, Kozma Gábor 4 hónapos, Haja Eszter 5 hónapos, Kandel Lőrincz 1 hónapos, Molnár Margit 4 éves, Pataki Juliánna 3 éves, Pap Gábor 5 hónapos, özv. Fischbein Jakabné Weisz Juliánna 93 éves, Maklári József 84 éves csizmadia mester, Ványi Sándor 7 hónapos, Fekete József 22 éves cs. és kir. gyalogos közlegény, Vadász Lajos 7 éves, Koncz Elek 65 éves bizt. int. hivatalnok, Kaszás Erzsébet 3 éves, Durkán Jánosné Turcsányi Stefánia 64 éves, Szallár Sarolta 41 éves, Orosz Erzsébet 26 napos, Nagy Ferenczné Papp Emilia 50 éves, Pércsi Béla 3 hónapos, Szabó József 5 napos, Márk Pál 82 éves gymn. tanár Nagy Sádorné Vas Eszter 22 éves, Pandics

István 6 hónapos, Tilai János 79 éves napszámcs, Vincze János 12 napos, Kovács András 71 éves napszámcs, Szilágyi Irma 2 éves, Péterman Lajos 4 hónapos, Dien Mihály 4 éves, Szakál Mihály 26 éves kéményseprő segéd, Kiss Józsefné Szalai Ju, liánna 52 éves, Karsai András, 2 napos-Nagy Erzsébet, 4 hónapos, Nagy Gyula 18 napos, Doma Mária 2 éves, Lókodi Etelka 2 hónapos, Kandel Ilona 1 hónapos, Ács Erzsébet 5 hónapos, Erdelyi János 70 éves napszámcs, Halmos János 44 éves napszámcs, Steinberger Gyula 71 éves tőkepénzes, Kassai Gábor 6 hónapos, Juhász Erzsébet 14 hónapos, Nagy Eszter 6 hónapos és 2 halva születés összesen 48. Minthogy továbbá ugyanezen idő alatt összesen 47 születést (19 fiú 28 leány) jelentettek be, úgy ez alkalommal a halálozások multak 1-el felül a születéseket.

Nagy ékszer lopás.

Nagy ékszerlopás történt az éjjel Farkas Albert maitai biztosnál. Ugyanis eltűnt egy 1200 korona értékű mellű és egy 50 korona értékű fülbevaló. A gyanu mindjárt a cselédleányra esett, a ki Farkas Albertnél lakott. Vallatás alá vették a cselédleányt, ekkor kitűnt, hogy a lopást tényleg ő követte el. A tárgyak már meg is kerültek. A fülbevaló a leány fülén csüngött, a mellűt pedig egy félreeső helyen rejtette el. A tolvaj cselédet letartóztatták.

A Zenede közgyűlése.

A debreczeni Zenede Komlóssy Dezső elnöklete alatt tegnap tartotta 40-ik évi rendes közgyűlését. A Zenede cselekvő vagyona közel 200,000 korona, múlt évi felesleg 463 korona, növényeinek száma az elmúlt évben 206 volt. A heti tanórák száma 122 és 130 közt váltakozott. A tandíjbevétele 8651 koronára rugott. A tanári fizetések összege 10,425 korona. A Zenede öt házi hangversenyt és egy színelőadást rendezett. A közvizsgák most folynak s hat napig tartanak. Az alapítványok összege 69600 korona. Ez évben Tamassy Béla 200 koronával alapítótól lépett be. Az állam 2000, a város 4000 korona évi segélyt adott a Zenedének, mely ez évben különös gondot fog fordítani a nemzeti zene tanítására. A Sesztina Lajos lemondása folytán megüresedett elnöki tisztségre Puky Gyula főispánt választották meg. Márton Imre jegyzőnek Varga Lajos dr. lett utóda. A számvizsgáló bizottságba néh. Mayer Emil helyére Lovász János, a választmányba Oláh Károly kulturtanácsnokot választották meg. A közgyűlés végül Sesztina Lajost, a ki 15 évig elnöke volt a Zenedének, tiszteletbeli tagul választotta meg. — Márton Imre jegyzőnek pedig köszönetet szövyözött husz évi működéséért. Az elnöki tisztség elfogadására ma kéri fel a főispánt.

A bécsi merénylő.

Az a tébolyodott, aki Bécsben az ösmeretes merényletet kísérelte meg a király ellen, tudomás szerint az alsó ausztriai tébolydában van. Az intézetben a királyi adjutánsi irodának egy küldöttje jelent meg és kifejezte a király határozott kívánságát, — hogy az örülttel ne éreztessék azt, a mit elakart követni, hanem emberségesen bánjanak vele. Az igazgató, dr. Tilkowszki megnyugtatta a küldöttet, mondván, hogy ott minden elmebeteggel egyforma humánusan bántanak.

Egy szakember, a kinek alkalmá volt a merénylőt megfigyelni, megfigyeléseit a következőkben foglalja össze: Reich Jakab alacsony, fürgő ember. Első pillanatra a laikusra azt a hatást teszi, mintha intelli-

gens volna. De ha beszélni kezd, mindjárt kitünik, hogy elmeháborodott. Azt beszéli, hogy őt minden ember megakarja mérgezni. A sok mérge, melyet ételébe kevertek, minden vérét megemésztette, és így vérrokon-sága nincs. — Ezért nevezi is magát Istenfiának.

Bebizonyítandó, hogy nem örült, fölemlíti, hogy magas állású egyéniségeknek sértő tartalmú levelezőlapokat írt és azokat rablóknak nevezte. Nem indítottak ellene pört, mert vádja elől nem tudtak kitérni. Igaza van hát, csak nem adnak neki igazat. Mivelhogy pedig a király sem ad neki igazat, nem ismeri el az uralkodót. Ez azonban csak az uralkodó és az ő magánügye. Beszélni akart a királlyal és azért intett neki a botjával. Mindezt egykedvűen mondja. Világos pillanataiban még élces ötletei is vannak. Arra a kérdésre, hogy a tébolydában akar-e maradni, azt felelte:

— Inkább itt maradok, mert a tébolyodottak még mindig okosabbak, mint ott-hon az egészségesek.

De rögtön hozzátette:

— Haza akarok menni, mert nem vagyok örült. Én csak örült voltam. Hanem az örületem a lábamban tört ki.

Csakhamar aztán Kináról és utleveléről beszélt és egészen belebonyolódott a zavart beszédbe.

A tanári kör évzáró gyűlése.

Látogatott s élénk gyűlésben fejezte be a debreczeni tanári kör f. iskolai évi munkásságát. A gyűlés Dóczi Imre gimnáziumi felügyelő elnöklete alatt először is a Csokonai-kör átiratát tárgyalta és kimondta, hogy a szabad liceum megalakítását és fentartását a maga feladatának is tekinti, a szabad liceumot fentartóbizottságba a maga részéről kiküldte Karay Sándor, Nagy Vilmos és Pogány Kornél kör tagokat. Majd az érettségi vizsgálat reformjáról tartott előadást Kardos Albert a kinek reformjavas-latait a gyűlés nagyrészt elfogadta. E szerint akkor azt óhajtja, hogy az érettségi vizsgálat csupán a főiskolai tanulmányokra képesítsen, éppen azért módosítani kell a minősítési törvényt, mely a kisebb hivatali állásokat is érettségi bizonyítványokhoz köti. — Kimondotta továbbá a kör, hogy csupán a magyar nyelv és irodalom legyen az a főtárgy, melyből tanusított gyöngeség megakadályozza a tanulást a további vizsgázásban. A kör még élénk vitát folytatott a gimnáziumi és reáliskolai érettségi bizonyítvány egyenlő jogosításáról, — de eban a kérdésben nem tudott egyértelmű megállapodásra jutni. — A kör az anyagi ügyekre vonatkozó számvizsgálói jelentést és a titkár évi jelentését tudomásu, véve, köszönetet szavazott a pénztárosnak és az egész tisztikarnak, egyúttal megbizta azt, hogy a szeptemberben tartandó tisztújításig vigye a kör ügyeit.

Esküdtzéki főtárgyalások.

1903. Jun. 15-től Julius hó 1-ig az alábbirt ügyekbe lesznek esküdtzéki főtárgyalások u. m. Junius hó 15-én hétfőn Balogh Imre ellen, szándékos emberölés kísérletéért. Junius hó 17-én szerdán K. Tóth Sándor ellen, házastársan elkövetett szándékos emberölés büntette. Junius hó 19-én pénteken Bangó Márton ellen, rablás büntetteért. Junius hó 22-én hétfőn Sain Gyula ellen, rablás büntetteért. Junius hó 23-án kedden, Ács Kiss Gábor ellen, halált okozott súlyos testi sértés büntette. — Csütörtökön ifj. Csukás János s társa ellen halált okozott súlyos testi sértésért,

Új tagok az Angelotti mulatóban.

Alig néhány napja, hogy megnyílt Angelotti mulatója és már is új erőket hoz. Ez alkalommal sikerült egy oly erőt szerződtetni, a kinek Európai neve van. A „Gartenlaube“ az „Illustrierte Welt“ az „Ueber Land u. Meer“ és más újságok hátszámra írtak róla és hozták az arcképét. Ez a művész: Vitreo a struccgyomru ember, a legszenzációsabb orvosi talány. Új szám még John Weil a híres amerikai bűvész; a ki minden apparatus nélkül dolgozik; csak néhány pénzdarabbal a legnagyobb mutatóványokat végzi. Az Edwards család fenomenális zs nglör jelenetet mutatnak be kocsin és egy lóval a színpadon. Új bohózat is lesz: a czime „Egy csendes lakó“, melyben Roland és Bodrogi játszák a főszerepeket.

Utolsó előadás Henry cirkuszában.

Ma este lesz a cirkuszban az igazgató és az igazgatónőnek a jutalomjátéka. Ez alkalommal a ma esteli előadásnak igen változatos műsora lesz. Az utolsó előadást holnap kedden délután 4 órakor tartják. Este pedig 10 órakor a cirkusz külön vonaton Kassára megy.

Dr. Boldisár Kálmán

Rákóczirol és a kuruczokrol írott könyve lapunk kiadóhivatalában 30 fillérért kapható. Kapható lapunk összes kihordóinál, a tőzsdékben és könyvkereskedésekben.

Táviratok.

A technikai obstrukció bejelentése.

Budapest, 1903. Junius 15.

A politikai helyzetben ma beállott a fordulat. A képviselőház ülése előtt Kossuth Ferencz a függetlenségi párt elnöke az összes jelenlevő függetlenségi képviselőkkel felkereste az elnöki szobában Apponyi Albert gróf házelnököt és bejelentette, hogy a függetlenségi párt a mai napon megkezdi a technikai obstrukciót.

Tudod jól Kegyelmes uram — mondta Kossuth Ferencz — már a múlt héten megakartuk kezdeni a technikai obstrukciót, de a te kérésedre elhalasztottuk, mert biztattál, hogy péntekig meglesz a kibontakozás. A kibontakozásból még sem lett semmi, tehát megkezdjük a technikai obstrukciót.

Apponyi Albert a bejelentés után azonnal Széllhez sietett. Tizenegyig tanácskozott a kormányelnökkel.

Széll Kálmán nyilatkozata a helyzetről.

(A képviselőház ülése.)

Budapest, jun. 15.

A képviselőház mai ülésén megkezdődött a technikai obstrukció.

Az ülést 11 óra után nyitotta meg Apponyi Albert elnök.

Bejelentette, hogy 27 képviselő ugyanannyi indítványt nyújtott be, melyek felett névszerinti szavazások lesznek.

Kossuth Ferencz kifejti, hogy a függetlenségi párt nem engedhet, mert a nemzet akarata képviseli. (Viharos helyeslés!) Felszólítja Széllt, nyilatkozzék mit akar tenni. Csakis a kormány engedhet, az ellenzék nem.

Széll Kálmán azonnal válaszolt. Kijelenti, hogy holnap szándékozik nyilatkozni. Szerinte Kossuth ujat nem mondott. (Ellenmondás.) Ápril. 27-én eléggé kifejtette álláspontját. Rámutatott az összehalmozódó bajokra, de a kisebbség a többség jogait akarja gyakorolni. (Zajos ellenmondás.)

Döntsék el szavazással a kérdést. Senkinek sincs joga magát többnek tartani, mint amire képviselővé választották. (Zajos ellentmondás a szélsőbalról.) Megfordítja a fegyvert: nem a passzív rezisztencia, hanem az ellenzék oka a helyzetnek. (Viharos ellenmondás.) Jobb szeretnék, ha erőszakot alkalmaznának.

Ugron, Barabás s mások:

— Próbálja meg!

Viharos zaj szélsőbaloldalon. Felkiáltások: Mondjon le!

Polónyi: Elnök utasítsa rendre. Itt nem szabad erőszakot emlegetni.

Széll: Ujból felhívja az ellenzék, térjen vissza rendes mederbe. Egyébiránt holnap bővebben és határozottabban felel Kossuthnak.

Holló Lajos kéri a házat, mivel a helyzet válságos, napolják el a mai ülést Széll válaszáig.

Kossuth Ferencz pártolja Holló indítványát.

Széll Kálmán elismeri, hogy a helyzet nagyon válságos... (Zajos felkiáltások: Végre elismeri!)

Széll: Mindég állítottam, jobban mint önök, de modtam, holnap felelek, nem egy hét múlva. Nincs szükség az ülés elnapolására.

Ugron Gábor házszabályok címén azt kérdezi, vajon a válság a helyzetre vonatkozik, vagy a kabinetet érinti-e. (Viharos kiáltások jobbról: Nem!)

Apponyi elnök: Itt indítvány tétetett a napirend megváltoztatására. Ehez négyen hozzászólhatnak. — Ugronnak tehát joga van szólani. Él-jenzés balról. Nagy meglepetés jobbról.)

Ugron, Polónyi, az ülés elnapolását kéri.

Kubik husz aláírással ívet ad át az elnöknek és azt kéri, mielőtt a most előterjesztett indítvány felett szavaznának, rendeljen el az elnök 5 perc szünetet.

Elnök déli egy órakor a szünetet elrendeli.

Az új szerb király.

Pancsova, junius 15.

A szerb nemzetgyűlés ma délelőtt 11 órakor Karagyorgyevics Pétert egyhangulag királylyá kikiáltotta.

Halálozás.

Távol Krakkóban, Galiczia székvárosában egy debreczeni származású előkelő urnó hunyt el a napokban: Brutmann Alajos, ezredesi rangban levő főtörzsorvos neje, szül. Stenczinger Anna, a helybeli jönevű Stenczinger-család sarja. Atyja, Stenczinger Karoly, városunk kereskedői között a maga idejében igen szép helyet foglalt el; az immár elhunyt urnó pedig, férje után is, ki katonai rangjával városunk társadalmának hosszú éveken át jól ismert tagja volt, vidám kedélyével valóságos elkényeztetett kedvence volt egy katonai, mint a polgári legjobb köröknek. Itthon hozzátartozói s ezek között főként édesanyja, özv. Stenczinger Károlyné és leánya Vilma, Fröster Károly, helyben állomásozó százados neje, régóta tudják már, hogy halálos betegség sorvasztja a kedves nőt, s i. hó 13-án meg is érkezett a sürgöny gyászos elhunyatáról. A lengyel királyok ősi koronázó városában, szülőhelyétől messze, nyugodjanak békén az elhunyt nemes urnó hamvai!

Vizsgarend.

A debreczeni kereskedelmi tanintézetben a vizsgálatok a következő sorrendben fognak lefolyni: a) Felső kereskedelmi iskola. Június hó 17. szerda. Alsó osztály: mennyiségtan, kereskedelmi számtan, természettan. Középső osztály: közgazdasági ismeretek, jogi ismeretek. Június hó 18. csütörtök. Alsó osztály: történelem, kereskedelmi ismeret, kereskedelmi földrajz. Középső osztály: magyar német, francia nyelv. Jún. hó 21. és 23. an: magánvizsgálatok az alsó és a középső osztályról. Jún. hó 24. szerda. Alsó osztály: magyar, német, francia nyelv. Középső osztály: kereskedelmi számtan, mennyiségtan, vegytan, áruismeret. Jún. hó 25. csütörtök. Alsó osztály: kereskedelmi levelezés, irodai munkálat. Középső osztály: történelem, kereskedelmi földrajz, könyvvitel. Jún. hó 26. péntek. Középső osztály: kereskedelmi levelezés, irodai munkálatok. Jún. hó 19., 20. és 21.-én szóbeli érettségi vizsgálat a felső osztály végzett növendékeivel. Vallástani vizsgálatok külön-külön felekezettek szerint. Az alsó osztály vizsgálatai az iskolaépület földszinti 5. számú, középső osztályai földszinti 6. számú termében tartatnak. Kezdetük mindenkor reggeli 8 óra. Jún. hó 27.-én, szombaton, d. e. 10 órakor bizonyítványok és jutalmak kiosztása. b) Női kereskedelmi tanfolyam. Jún. hó 8., 9., 10., és 12. napjain zárthelyi írásbeli vizsgálatok. Jún. hó 22.-én, hétfőn szóbeli vizsgálat. — c) Kereskedő tanonciskola. Jún. hó 14. vasárnap évváró vizsgálat mind a negy osztályban. Kezdetük d. e. 10 órakor. Az előkészítő és az alsó osztály a II. emeleten a 20. és 21. számú, a közép és a felső osztály földszint az 5. és 6. számú termekben. Hittani vizsgálatok külön-külön felekezettek szerint. Jún. hó 21.-én, vasárnap d. e. 11 órakor (a diszteremben) évváró ünnepély, az értesítők és jutalmak kiosztása. d) Kereskedelmi esti szaktanfolyam. Jún. hó 2., 3. és 4. napjain: zárthelyi írásbeli vizsgálatok. Jún. hó 24. és 25. (a könyvviteli teremben) szóbeli vizsgálat. e) Polgári fiúiskola. Jún. hó 15.-én, hétfőn: a II. osztály vizsgálat. Jún. hó 16. an, kedden: az I-ső osztály vizsgálat. — Jún. hó 17.-én, szerdán (a diszteremben) nyilvános vizsgálat és évváró ünnepély, jutalmak kiosztásával. Kezdetük d. e. 9 órakor.

Zóna reggeli a Frohner éttermében.

Folyton frissen csapolt sör, és Zóna reggeli, gazdag étlap szerint kapható a **Frohner szálloda** csinosan berendezett, udvar-kert helyiségében.

„Lubló gyógyfürdő“

lapunk mai számában megjelent hirdetése az uton is felhívjuk olvasóink szíves figyelmét.

Popper Dávidné

okleveles szülésznő lakása Debreczen, Hatvan utca 31 sz. az udvarban.

A jogászok táncmulatsága.

Régen nem sikerült egy jogászok mulatsága, mintahogy szombat este sikerült. Nem is csoda ez, mert a száz tagú rendezőség fáradtságot nem ismerve, mindent elkövetett a siker előmozdítására. A mulatság a páratlan erkölcsi siker mellett, sok anyagi haszonnal is járt, mely a létesülendő „Joghallgatók köre“ alapjára fordítottak. A jelenvolt hölgyek névsora a következő:

Urasszonyok: Hutiray Béláné, özv. Szepessy Gusztávné, Tóth Béláné, K. Tóth Kálmánné, Péntes Miklósné, Kubay Alajosné, Fabian Lajosné, özv. Masics Nándorné, Báthory Sándorné, Hegedüs Istvánné, Bartók Alajosné, özv. Toperczer Józsefné, Kovács Jánosné, Zádor Lajosné, Korb Gusztávné, Gulácsy Lajosné, Oláh Imréné, Jablonczay Kálmánné, Somogyi Zoltánné, Borus Sándorné (H.-Bagos), Szabó Agostonné, V. Nagy Gusztávné, Veszter Istvánné, Nagy Imréné, Kölesey Akosné, özv. Poós Gyulané, Könyves Tóth Sámuelné, Kuthy Béláné, Szabó Kálmánné, Eggmann Ferenczné, id. Emerich Arnoldné, Székely Ferenczné, özv. Nagy Ferenczné, (P.-Ladány), Fráter Ernőné, Szabó Antalné, Rickl Antalné, Budaházy Albertné, Éritz Ernőné, Abraham Lászlóné, Nedeck Ferenczné, Budaházy Miklosné, Berencsy Jánosné (Hajdunánas) özv. Rózsási Szilárdné, Márton Bertalané, özv. Domján Sándorné.

Leányok: Szepessy Margit, Hutiray nővérek, Kubay Mariska, Tóth Irma, Jeney Ilonka, Fényes Ilonka, Péter Melinda, Fabian nővérek, Szathmári Irénke, Báthori Ilonka, Hegedüs Margit, Aszódy Irénke, Kiss Ilonka, Kovács Margitka, Toperczer Elza, Nagy Berta, Budaházy Etelka, Gulácsy Emma, Oláh Irénke, Jablonczay Lenke, Borus Ilona, Bartók Bella, V. Nagy Gizella, Veszter Malvin és Margit, Nagy Ilonka, Kölesey nővérek, Tóth Ilonka, Lévey Jolánka, Poós Margit, K. K. Tóth Ilona, Kuthy Anna, Szabó Margit, Szabó Katica, Eggmann Margit, Rösenberg Sára, Emerich Zelmá, Székely Maria, Nagy Erzsike, Nagy Gizella (P.-Ladány), Szabó Margit, Rickl Margit, Budaházy Gizike, Éritz nővérek, Abraham Alice, Zádor Irén, Berencsy Margit, Fráter Viola, Márton Erzsike, Domján Anna.

IRODALOM.**Filléres Könyvtár.**

Szebbnél szebb, jobbnál jobb könyvek gyűjteménye a Filléres könyvtár. A magyar ifjúságnak és gyermekvilágnak valóságos kincses háza. Gyönyörű mesék, életből vett igaz történetek, hazafias elbeszélések, ismeretterjesztő olvasmányok, versek, regék, mondák stb. váltogatják egymást benne szép sorjában. A sziv is, az elme is megtalálja benne a magaét. Ólesó is nagyon. Egy egy kötet ára csak ötven fillér, hogy a szegényebb gyermek is hozzá juthasson. A tanítók, szülők ilyenkor, évváró vizsgálatok alkalmával nagyobb örömet nem szerezhetnek a gyermekeknek, mintha a Filléres könyvtár köte-

teivel jutalmazták meg szorgalmukat, előhaladásukat. A gyermekek, a kiknek megtakarított fillérek vannak okosabbat nem tehetnek mintha a Filléres könyvtár köteteit szerzik meg lassacskán olvasmányul a szünidőre. Most újra megjelent egy csomó könyv a javából. A legjelesebb írók írták. A megjelent legújabb könyvek ezek: Sebők Zsigmond: Kossuth Lajos. Egri György: Mátyás király. Brunovszky Rezső: Találós mesék. Egri György: Történetek az egri várból. Gárdonyi Géza: Nevető könyv. A zöld erszény, Emlékezetes napok a magyar történelemből. Thirring Gusztávné: Apró történetek. Andrássy Lidike: Aranyvirág, Ceruza király, írődeákja. Tábori Róbert: Dezsőke pályát eserél. Sebők Eszmond: Városi cica falun. Krudy Gyula: A komáromi fiú. Sas Ede: A hol a golya fészkel. Tábori Róbert: Sztropka Janó. Lengyel Laura: Egy kis diák levelei. A kis Zsolnay László és más történetek. Lehet közülök válogatni. Szebbnél szebb, jobbnál jobb könyvek.

A kitagadott baroness leánya.

(Egy arisztokrata család regénye.)

Rendkívül érdekes pör készül a nagyváradi törvényszék elé kerülni. Különösből érdekes lesz ez a pör azért is, mert a törvénytelen gyermekek jogi helyzetének aktuális kérdéséhez egy új argumentumként jelentkezik. Azt bizonyítja, hogy a házasságban született gyermek is kitudható örökjogból. Az érdekesnek szinte szenzációsnak ígérkező pör története, mely egy nem kevésbé érdekes regénynek lesz az epilógusa, — a következő:

Élt Nagyváradon a múlt század közepén egy arisztokrata familia, a báró Sz. család. A család fele báró Sz. nem nagyon boldog házasságot élt a feleségével. Az utolsó időkben már nem is éltek együtt.

A báró 1859-ben halt meg Nagyváradon. Vagyonát három leánya örökölte. Mindahárom leánya Busztriában él s osztrák állampolgárok felesége.

Azonban Sz. bárónak egy negyedik leánya is volt. Illetve Sz. bárónak. Ez az Sz. baroness joggal viselhetette az Sz. bárói nevet. Igaz, hogy az ő születésekor a báróné nem élt együtt a férjével, de a férj és feleség nem váltak el s így a negyedik bárókisasszony is házasságban született.

A kitagadott baroness egy nagyváradi uri emberhez ment nőül s ő már meg is halt. Egy leánya maradt, a ki ma már szintén asszony, fiatal, szép s a nagyváradi uri társaságokban jól ismert.

A kitagadott baroness beletörődött volt sorsába, hogy az örökségből kitartak avval a címmel, hogy ő nem volt a báró leánya s törvényes gyermek, de az unoka, a baroness leánya most — negyvenhárom évvel Sz. báró halála után — igazságot akar és örökséget. Sz. báró után tekintélyes vagyon maradt volt, bár azóta a báró után maradt ingatlanokat meglehetősen megterhelték a három leány-örökös és családjaik.

Sz. bárónő unokája előbb megpróbálta a békés egyezkedést. Édes anyja testvérei azonban tudni sem akartak egyezségről. Erre az unoka egy ismert nagyváradi ügyvédek fordult, hogy indítson keresetet az ő törvényes örökjogának a megállapítása végett.

Most már az ügyvéd tett még kísérletet a báró örököséinél. Ezeknek a válasza az volt, hogy képviselőjükkel megbízták az egyik legelőkelőbb nagyváradi ügyvédet.

A pör tehát megindul. Rövid idő alatt, talán pár nap múlva már megtörténik a pörfelvétel a törvényszéken.

A pör okvetlenül föl fogja frissíteni az egykori nagyváradi arisztokrata család egyébként is eléggé emlékezetes és érdekes regényét s mindenkép szenzációsnak ígérkezik.

CSARNOK.

II. Rákóczi Ferencz fejedelem.

(Regényes történet.)

Írta: **ifjabb Móríc z Pál.** (7.)

(Rákóczi megházasodik.)

Magdolna halott híre gyászba borította Rákóczit. Megfordult a hazában, Sáros Patakán is. Német őrséggel volt megrakva őseinek ezen híres vára is. Itthon csak a nyomort látta mindenütt. Ugy lehet, hogy feledjen, újból visszatért Beesbe, majd a Rajna mellé Badeni Lajos táborába. E táborozás végzetes fordulatot hozott életébe. Megismerkedett a hesszeni fejedelem fiatal lánykájával, Amáliával. A bájos herceg kisasszonyra sógora, Aspremont gróf hívta fel a fiatal Rákóczi figyelmét. A tábornok és felesége Rákóczi Juliánka reábeszélésére meg is kérte a bájos lányka kezét, ki mind szépségével, kedvességével, de születésénél fogva is méltó volt Rákóczihoz. Az esküvőjüket 1694. őszén Kölnben tartották. Rákóczi e házassága által még inkább fokozta maga ellen a bécsi udvar ellenszenvét. Soha meg nem bocsátották neki, hogy a házasságához nem kérte ki a császár engedelmét. Azonban Rákóczi úgy gondolkodott, hogy mint nagykorúsított férfi, Magyarország első fő ura, szabadon követheti szíve választását. Ezután elnyerte a „római birodalom fejedelme“ czímet is, de nem volt Bécsben hosszasan maradása. Megutálta a spionok szemtelenkedését. Hazajött születése földjére. Ezzel vesztet el az ő viszontagságos, nagy szerű, megindító életsorsának a kockáját. A magyar nép áldásba foglalta a nevét. Az udvarbeli álorczás ellenségek pedig a hóhér pallost köszörülgették ellene. Nagy büne volt neki. Magyar volt. Rákóczi volt. Fejedelmi dus vagyonának maga sem ismerte határait.

(Lakomázások a sárosi várban.)

A pompakedvelő magyar faj Lipót rémuralkodása alatt sem tagadta meg magát. Selyemtől, bársonytól, aranytól, ezüsttől, drága kövektől ragyogott a magyar főurak udvartartása. Valami szembódító, eleven pompa volt ez. Midőn például a zöld mezőn, vagy az erdők haragos sötét zöld lombja alatt piros, kék, zöld, fehér selyembe, bársonyba öltözött lovagok hajszolták az aranycsótáros nemes paripát a mezriadt vad után. Az öblös tüdejű csatlósok pedig szakadatlan harsogtatták a kürtöt, a tülköt.

— Hajrá! Hajrá!

Rákóczi sokszor száguldott így keresztül a mezőn. Szenvedélyes lovas, szenvedélyes vadász volt. A festői szép magyarruhás kísérete, el-el maradozott tőle. Ő ugyanis házassága után nem sokára hazahozta a rideg Bécsből kis feleségét. Váraiban mindenütt német őrség garázdalkodott. A királyilag pompás sárosi várkastélyában is. Itt alapította meg udvartartását. Már akkor is egész sereg udvarnok környezte. Egyenruhás szolgák. Nemes apródok. Fegyveres kíséretül kekselyem posztóba öltöztetett Rákóczi zászlós huszárok. És a tárogatós, hegedős cigányok külön nagy zenekara. Megbecsülte őket a magyar ur. Mert ha valaha igaz volt, úgy most igazán mulatozásba

fojtotta bánatit, hazafias buját a magyar. Az aranyozott ezüst kupákat forgatván, a selyem damasztabrosszal terített asztal végén, a márvány padlós, márványoszlopos nagy ebédlő teremben, többször dudolta félhalkan, a zenészek melódiáját követvén, egyik-másik vitézebb időket is élt nagy jó uram a felkapott „patyolatos“ kurucznotat. De csak a második versét merete dudolni. Az a sok hivatlan vasas tiszt nem hiába lábatlankodott az asztal mellett. Nem lett volna bölcs azok előtt a „patyolatos kurucznot“ dicsérni. Inkább helyén valóbb volt a jó török fölött csufolkodni; noha jobban esett volna a némettel. De kimélni kellett a bázurát, a kinek minden léptét lesték a titkos kémek. A török már ugysem haragudhatik meg érte. Hát dalolták az urak:

Sárgalábu kis kakas
Kiugrott a gyöpre;
Patyolatos töröknek
G öngy a felesége . . .

Kopasz fejű vén basának,
Kopasz fejű vén basának
Szaz a felesége,
Szaz a felesége.

De mikor aztán asztal alá itatták az öreg, zamatos, édes tokaji borral a fülelő németeket, mikor z inasok kihordták az utolsó őrtisztet is a szobájába, akkor fesztelenül megoldódtak a nyelvek. A panaszoikat, a sérelmeket nem győzte hallgatni a Rákóczi. De hisz különben jól ösmerte ő már maga is az osztrák hunczutságot, zsarnokságot, a magyar föld, a magyar nép pusztító ellenségét. Maga is sok lelki, anyagi gyötrelmet szenvedett tőlük. Mindegy volt ezeknek bárki. Magyar ur vagy magyar paraszt. Egyaránt mérgezték az életét ezek a rablók, a kik imhol gazda módjára telepedtek be és parancsoltak a Rákóczi váraiban. Utolsó jószágától megfosztották a jobbágyot is. Sőt a sárosi várkastély kapu kulcsa is valamelyik német káplár kezére volt bízva. Az osztrák zoldos durvasága ellen belső családi otthonában sem volt maga Rákóczi biztos. A népet, az istenadta népet pedig annyira kiforgatták holmijából, hogy volt idő, még sóra sem jutott. Az egykor gazdag magyar Kanaában az istenadta magyar nép sötétlenül sütötte a kenyerét, ha ugyan a kenyérének való derczéjét is abraknak nem rabolta el a német.

(Folyt. köv.)

Boros Testvérek

Divatos Ruhakelmék, Selymek, Jó
Jó Sefrek, Batisztok, Vász-
Olcso nak, Szőnyegek, Füg-
nyök, Ágyterítő, Pipere Divatos
czikkek.

Czimfestő tanulónak

egy ügyes fiu fölvéteik Klein Ferencznel
Piacz-u. 72.

S ü r g ö s !

Modern butor eladó.

Háló, ebédlő és szalon!

Czim: Arany János-utca 2. sz. a.
II. emelet 10 sz.

1429—1903 sz.

Árlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságú vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszterium f. évi 39996 sz. rendeletére a magyarországi vallás alapítvány tulajdonához tartozó püspökladányi uradalom 14 sz. Szöke-sziget, 15 sz. Kettős-érsziget, 16 sz. Hamvas és a 18 sz. Fehértó nevű bértelepeken egyenkint 14887 kor. 46 fill. kiviteli költséggel előirányzott bérlőkés felépítési munkálataira a püspökladányi gazd. felügyelőség hivatalos helyiségében **f. évi június 18-án d. e. 10** órakor nyilvános szóbeli **versenytagyalás** tartatik, melyre a szakértő vállalkozók azzal hivatnak meg, hogy az árverés megkezdése előtt az előirányzott összes munkák 10%-ának megfelelő bánatpénzt azaz 5950 kor. 96 fill. akár készpénzben, akár óvadékképes értékpapirokban kötelesek letenni és szakértelmüket is okmányokkal igazolni tartoznak.

Az építésre vonatkozó tervek, költségvetések és az építési feltételek a felügyelőségnél betekintheők.

Püspökladány, 1903. jun. 14-én.

A m. k. közalap gazd. felügyelőség.

928—1903. F.

Arverési hirdetményi kivonat.

A h.-nánási kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Csizsar Gáborné Szabó Klára és tsai végrehajatóknak Szabó Gábor és tsai végrehajtatást szenvedők elleni 10359 kor. 1600 k. 600 k. 176 k. 176 k. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtatási ügyében a h.-nánási kir. jbiróság területén levő Hajdu-Nánás határában fekvő a h.-nánási 5718 sz. tkvi betétben A I. 1—4 sor 13574/1. 13575/1. 13576/1. és 13577/1. hrsza, foglalt szántó és rétből álló ingatlanra 2125 kor. és a hajdunánási 5720 sz. tkvi betétben A + 1 sor 6327/2. hrsza. foglalt szántóra 286 kor.-ban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1903 évi június hó 3-ik napján d. e. 9 órakor** e kir. járásbiróság árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Arverelni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 212 k. 50 fill. és 28 kor. 60 fill. készpénzben, vagy az 1881. LX. tez. 42. §-ában jelzett árfo-lyammal számított és az 1881 évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezehez letenni, vagy az 1881. LX. tez. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Kelt H.-Nánáson, 1903. évi április hó 5. napján. — A h.-nánási kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Tóby kir. járásbiró.

Csak jómosó és elsőrendű minőségek!

Megérkeztek

a szebbnél-szebb

Karton.

Francia-batiszt,

Zefir,

Himzett és ajour batiszt,

Ruha-vászon,

Selyem-zefir,

Düsz-szaten

mosónyárikelméink

= óriási választékban =

Bosznay J. és Társa

divatáruházában

Debreczen, Kossuth-u. 5. (2)

Csak jómosó és elsőrendű minőségek!

Erdő-Bénye

gyógyfürdő

Zemplénumegyében.

A fürdőidény május 21-én kezdődik és tart
szeptember 15-ig

Hatása: gazdag vas és timsó tartalmánál fogva kitűnő a női betegségekben, sápkórban, idegbántalmakban, görvéllykorban, reumatikus és köszvényes bántalmakban szenvedőknél. **Kiváló klimatikus gyógyhely** a légzőszervi és malarikus bajokban szenvedők részére. **Gyógyhasználatra az újonnan fölépült fürdőlakban**, 20 fürdőszobában 4 porcellán, 4 rez és 24 fakád van elhelyezve. Ezenkívül 4 kisebb szoba a hidegvizgyógyomódhoz rendeztetett be 2 káddal, 2 ülőkáddal, teljes zuhany készlettel, izasztó kamarával, 2 pakoló ágygal és a villamos fürdőhöz szükséges készletekkel. Használhatók iszap, sós és villamfürdők; masszázs, izasztó és hidegviz gyógyomód. Ivógyógyomódhoz mindenféle ásványviz van készletben. A fürdővendégek elhelyezésére 7 épületben a hivatalos helyiségben s lakásokon kívül csinos berendezéssel s villamos csengővel ellátott 79 szoba áll rendelkezésre. Szórakozásra szolgálnak: csinos ét, tánc, olvasó s női terem, könyvtár, hirlapok, billiárd, társas és tornajátékok, naponként kétszeri térenzo. Terjedelmes, árnyékos erdei sétautak. Kápolna. Fürdővendéglős: **Popovics Szilárd** Debreczenből. Az étkezés **olcsó és kifogástalan**. Az izr. vendéglős csinos, új verandás épületben van elhelyezve. **Házi gyógytár, posta és telefon állomás** helyben van. Sürgönyök **Erdő-Bénye** címűek, ahol is a táviró állomás van. Vasúti állomás: Személyvonatokhoz **Erdő-Bénye fürdő**. Gyorsvonathoz **Liszka-Tolcsva**, honnan és hova bérkocsijarat van berendezve jutányos tarifa mellett. Fürdőorvos **Asztalos Kálmán** dr. Erdő-Bényéről. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál

a fürdőigazgatóság.

Kerti fecskendőt,
uthengert, lóczát, asztalt,
kert-, és sirracsokat,
sirkereszteket

természetben megtekinthető modern minták
után legjutányosabban készit**Vasöntőde és Géplakatosság**

Péterfia végén, a hadházi utcában.

Ugyanott a legtökéletesebb

Kutszivattyukés minden építkezési vastárgyak olcsó gyári
áron kaphatók.**Képviselő**hatóságokkal, ipari vállalatokkal, szerelőkkel és vil-
lyanos művekkel való érintkezésre, egy első rangu
villanyossági cég részére

kerestetik.

Ajánlatok referentiákkal „M. E. 25 21. Rudolf Mosse
München” intézendők.**Megérkeztek**

a legjobb minőségű

Cosmanosi francia batistok, indich
voilek, donchesse szaténok, és min-
dennemű jó mosó kartonok, himzett
batistok, piqué ujdonságok, továbbá
Rumburgi, Hollandi, Kreás és czórna
fonal vásznak, valamint a világhírű
Schroll gyártmányu elsőrendű chif-
fonok, csikós jegyű havasi vásznak,
Szepeességi Damast asztalneműek, tö-
rülközők, ágyszatokra való vászon
kanavásznak, zephirek, ágy és asztal
terítők, csipkefüggönyök, paplanok,
továbbá mindennemű menyasszonyi
kelengyék pontos összeállítását elváll-
alom szolid olcsó, szabott árak
mellett.

Tisztelettel

Nádudvary Lajos.Vágó Andor-féle üzlet, főtér a nagy
tőzsde mellett.**Lubló gyógyfürdő.**Szénsavas vasas (pezsgő) és mór fürdők. Vasas források felette dusak szénsavban.
Ivó, fürdő és területi gyógyomód.Kitűnő sikerű vérszegénység, súlyos betegségek testi és szellemi tul-
eröltetés után, különösen pedig **női bajoknál**.Pormentes védett fekvés (556 m.) Kiterjedt fenyveserdők között, ké-
nyelmes lakások és kitűnő ellátás mérsékelt árak mellett. Állandó fürdőor-
vos dr. PLATZER SÁNDOR volt egyet. tanársegéd néhai Kézmárszky tanár
udv. tan. egyetemi női klinikáján.Kitűnő vendéglő és jutányos árak mellett. Étkezés á la carte vagy pen-
zióban. **Posta táviró állomás (Lublófürdő).****Elő és utósaionban tetemes árkedvezmény lakás, fürdők, étkezésnél.**
Szobák hetenként 10 kor., étkezés penzióban 20 kor.-tól kezdve. Az ásvány-
viz (Amália forrás) friss töltésben kapható a forráskezelőségnél és minden
nagyobb ásványvizkereskedésben.

Prospektust küld és bővebb felvilágosítással szolgál

az uradalmi fürdőgondnokság.

Lublófürdőn (Szepesmegye)

Nb. Az ásványviz eladásra elárusítók kerestetnek.

Evad **Reichenhall fürdő.**

Sós, savó- és legnagyobb német klimatikus gyógyhely a bajor Alpesebben. Sós-, kecskesavó,
moór és egyéb kivonati fürdők. Kecsesavó, tehéntely, kefir alpesi füvedek, mindenféle savanyvizek
friss töltésben; legnagyobb pneumatikus kamarák, a belélegzések minden neme, sóskutak, terepkurák
Oertel tanár rendszere után, hidegvizgyógyintézet és gyógytornászati. Legjobb hygienikus általános fel-
tételi magas forrásu vízvezeték, csatornázás és fertőtlenítés. Új gyógy, hangverseny és olvasó terem.
Croquet- és Lawn-Tenis-terek; közelben fenyves erdők és jól ápolott gyógyutak minden irányban és
magassági viszonyban. Naponta 2 hangverseny, színház, vasut, táviró és telefon állomások. Részletes
leírásokat magyar nyelven is küld ingyen és bérmentve **Rudolf Mosse** irodái és a fürdő birtossága.

BÄCHER RUDOLF, MELICHÁR FERENCZ,

kir. szab. ekegyára

kir. szab. vetőgépyára.

Bizományi gépraktára:

Debreczen,

Piacz-utca 26. szám,

a nagytőzsde udvarán.

Ajánlja: Hollingsworth szénagyűjtőt,

elpusztíthatlan páncél kormányu, tégely aczélféjű **EKÉIT**, hirneves**UNICUM-DRILL sorvető gépeit**, valamint minden egyéb gazdasági eszközeit.

Kedvező fizetési feltételek!

Előzékeny kiszolgálás! Képviselő: **RAHMER SÁNDOR.**